

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 22. december 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 37 (alm. del) efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 37:

Vil ministeren i relation til IFU alm. del - bilag 36 af 16. december 2021 vedrørende lovudkast til forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Frakendelse af statsborgerskab for strafbare forhold, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser m.v.), kommentere sætningen: "En kontraherende stat kan dog bevare adgangen til at fratage en person statsborgerretten, selvom det medfører statsløshed, hvis den på undertegnelses-, ratifikations- eller tiltrædelsesdatoen har afgivet erklæring om dette med henvisning til en af de grunde, der anføres i konventionen [...]" (s. 22), og vil ministeren på den baggrund redegøre for, hvorfor Danmark ikke har bevaret denne adgang? Vil regeringen tage initiativ til at anmode UNHCR om en sådan adgang, så IS-terrorister i Syrien kan gøres statsløse i overensstemmelse med konventionen, sådan som Storbritannien har gjort?

Svar:

1. FN's konvention af 30. august 1961 om begrænsning af statsløshed (statsløsekonventionen) indeholder et forbud mod, at der kan ske fratagelse af statsborgerskab, hvis dette medfører, at den pågældende derved bliver statsløs, jf. konventionens artikel 8, stk. 1.

Efter konventionens artikel 8, stk. 3, er det dog muligt at tage forbehold herfor, hvis staten på undertegnelses-, ratifikations- eller tiltrædelsesdatoen har afgivet en erklæring om dette med henvisning til, at en statsborger i strid med sin loyalitetspligt over for den kontraherende stat, på trods af statens udtrykkelige forbud, har ydet eller har fortsat med at yde en anden stat tjenester eller har modtaget eller har fortsat med at modtage vederlag fra en anden stat, eller at den pågældende i strid med sin loyalitetspligt over for den kontraherende stat har udvist en for statens livsvigtige interesser særdeles skadelig adfærd.

Tilsvarende kan en kontraherende stat tage forbehold for, at en statsborger har aflagt ed til eller afgivet formel erklæring om tilhørsforhold til en anden stat eller

17. januar 2022

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2021 - 21757
Akt-id 1859914

klart har vist sin beslutning om at unddrage sig sit tilhørsforhold til den kontraherende stat.

Det bemærkes, at det fremgår af konventionens artikel 8, stk. 3, at det er en forudsætning for, at en kontraherende stat kan tage et sådant forbehold og dermed bevare adgangen til at fratage en person statsborgerskabet, at der i statens lovgivning allerede eksisterer en sådan adgang til fratagelse af statsborgerskab på tidspunktet for undertegnelse, ratifikation eller tiltrædelse.

Danmark afgav ikke en erklæring om et sådant forbehold ved tiltrædelsen af statsløsekonventionen den 6. juni 1977. Det bemærkes, at adgangen til ved dom at frakende statsborgerskab for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 først blev indført ved lov nr. 311 af 5. maj 2004 om ændring af indfødsretsloven (Ændring af reglerne om erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring samt indførelse af ny bestemmelse om frakendelse af dansk indfødsret) efter Danmarks tiltrædelse af statsløsekonventionen. På tiltrædelsestidspunktet havde Danmark således ikke adgang til at fratage en person statsborgerskab til statsløshed i medfør af national lovgivning.

Det er ikke muligt efterfølgende at tage forbehold, jf. konventionens artikel 8, stk. 3.

2. Det kan i tillæg hertil oplyses, at for så vidt angår adgangen til at opsige statsløsekonventionen, indeholder konventionens artikel 19 en udtrykkelig opsigelsesadgang, hvoraf det fremgår, at konventionen kan opsiges med et års varsel. Idet konventionen er indgået med Folketingets samtykke, kræves Folketingets samtykke også ved opsigelsen heraf, jf. grundlovens § 19, stk. 1.

3. Angående muligheden for i så fald efterfølgende at genindtræde i statsløsekonventionen med forbehold for artikel 8, stk. 1, er det en internationalt bredt delt vurdering, at det vil være i strid med traktatretten at opsige en konvention alene med det formål at genindtræde med en erklæring eller et forbehold.

Ingen stater har hidtil opsagt statsløsekonventionen, heller ikke for at genindtræde med en erklæring eller forbehold.

4. Danmark har tillige tiltrådt og ratificeret Den Europæiske konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen), hvorefter en kontraherende stat alene kan fratage statsborgerskab i tilfælde, hvor personen derved bliver statsløs, hvis erhvervelsen er sket som følge af svig.

Mattias Tesfaye

/

Christina Fløystrup